

dringer; saa vidt jeg forstod, var det nogle Endringer med Hensyn til Standerborg og Hølstebro. Jeg vil dog for mit Vedkommende sige, at jeg ikke ønsker, at Jaabanne Lapperier som disse her skulle blive til Valglov i Danmark. Jeg kan ikke se, at vi Landboere kunne staa os derved, og jeg kan heller ikke — hvad der ogsaa er hævdet fra andre Sider — se, at det er i Overensstemmelse med Grundlovens Standpunkt derom.

Derfor fastholder jeg mit Standpunkt fra 1892; jeg ønsker enten en Forandring af Grundloven, som Højre jo mente var let at faa, eller ogsaa Opfyldelse af Grundlovens Bud. Det var ogsaa det, som det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgkreds sagde ved Begyndelsen af Debatten for 4 Dage siden. Jeg vil for mit Vedkommende ikke stemme mod Overgangen til anden Behandling; men skulde der til anden Behandling foreligge noget saadant Lapperi som dette her, antager jeg for mit Vedkommende sandelig ikke, at jeg kan stemme for det.

Indevrigsministeren (Hørring):

Skønt jeg her ikke skal komme nærmere ind paa Enkelthederne i det foreliggende Forslag, skal jeg dog tillade mig nogle Bemærkninger over for det ærede Medlem for Kjøbenhavns 9de Valgkreds (Hørdum). Det ærede Medlem henviser til, hvorledes hans Kreds vilde blive omordnet ved det foreliggende Forslag, og mente netop deri at se en særlig ondartet Handling af det Flertal i Landsringsudvalget, som har udarbejdet Forslaget. Jeg tror, at det ærede Medlem tager fuldstændig fejl heri. Hvad Flertallet vilde, var at gøre Kredsen i Kjøbenhavn lige store, og dette Princip fremgaar aldeles klart af Fordelingen af de kjøbenhavnske Kredse; men naar man vilde det, var det ogsaa nødvendigt at lægge en Forøgelse til Kredsen i Kristianshavn, og hvorfra skulde man saa tage denne Forøgelse uden netop fra den Del af Staden, der ligger lige over for Kristianshavn paa den anden Side af Havnen, man kunde dog ikke hente den fra Nørrebro, paa den anden Side af Assistentstirkegaard. Den Ordning af Kredsen, som saaledes er fremkommen, er saa naturlig, at den ikke godt kunde blive anderledes. Kan det ærede Medlem paavise et andet Sted, hvorfra Forøgelsen kunde tages, er det en anden Sag.

Jeg skal ellers igen vende mig til det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgkreds (Høgsbro), fordi det for mig staa som Hovedsagen at kunne godtgøre, at

det foreliggende Lovforslag ikke er i Strid med Grundloven. Det ærede Medlem vilde paastaa, at jeg var den første her i Tinget, som havde sagt, at dette og lignende tidligere Forslag skulde være i Overensstemmelse med Grundloven. Jeg har i øvrigt kun bestridt hans Paastand om, at Forslaget var i Strid med Grundloven, men jeg tænker, at vi mene det samme dermed. Der er noget fristende ved den Tanke, at jeg i denne fortræfede Sag, kunde jeg gerne sige, var kommen med noget Nytt, der ikke var sagt tidligere, men desværre forholder det sig ikke saaledes. Thi hvad enten det er sagt udtrykkelig eller ikke, er det en given Sag, at i Fremsettelsen af disse Lovforslag ligger en bestemt Erklæring fra vedkommende Minister paa Regeringens Vegne om, at dette Forslag er efter Regeringens Opfattelse i Overensstemmelse med Grundloven, ellers kunde det ikke fremsættes. Ingen Minister vilde fremsætte et Forslag, som efter hans Opfattelse var i Strid med Grundloven, det er en given Sag, og den Erklæring er ikke fremkommen fra mig her i Tinget, men i Landstinget, da jeg fremsatte Forslaget.

Hovedsagen er jo imidlertid, om det virkelig strider mod Grundloven eller ikke, og i saa Henseende har det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgkreds formuleret Spørgsmaalet fuldstændig korrekt, naar han siger: Forslaget er i Strid med Grundloven, fordi det forandrer Grundlovens Bud uden at gaa den Vej, der er foreskrevet i Grundlovens § 95. Det er netop Sagen, og derved bliver hele dette Spørgsmaal i Virkeligheden et Retsspørgsmaal, der ikke er afhængigt af løse Skøn eller slikt, men Spørgsmaalet er klart og rent dette: Er det i Strid med Grundloven eller ikke? Indeholder dette Lovforslag en Forandring i eller et Tillæg til Grundlovens Bestemmelser, som ikke kan vedtages, uden at man følger den Forfrist, der er given i Grundlovens § 95? Det er det uheldige for dette Spørgsmaals Besvarelse, at man her i Salen nu, og jeg er sikker paa ogsaa tidligere, har brugt Ordet grundlovstridigt i saa forfælsk Betydning. Naar der er Spørgsmaal om et Lovforslags Grundlovstridighed, er det jo en helt anden Sag, end naar man spørger om, hvorvidt en faktisk Tilstand, der bestaar, er grundlovstridigt eller ikke; det ærede Medlem for Hørring Amts 5te Valgkreds (Bertelsen) berørte det allerede i Jorngaars. Naar man nemlig ser paa den Tilstand, som nu bestaar med Hensyn til Valgkredsenes Ordning, saa kan man for den Sags Skyld gerne kalde den grund-